

EUROPESE OCEAANEXPERTEN TEKENEN KRIJTLIJNEN BELEID VOLGENDE VIJFTIEN JAAR

Europese experts, waaronder drie Vlamingen, kwamen recent bijeen in Brussel om de krijtlijnen voor toekomstig oceanografisch onderzoek uit te tekenen. Met het begin 2019 te verschijnen document 'Navigating the Future V' willen ze de Europese onderzoeksgemeenschap en overheden adviseren waar de prioriteiten voor het zeeonderzoek dienen te liggen de volgende vijftien jaar.

28/02/2018 – Brussel, België

Deelnemers aan de 'Navigating the Future V' brainstorm meeting, voor de camera gebracht in hetzelfde Brusselse hotel 'Métropole' waar in 1911 de [Eerste Solvay Conferentie](#) – een andere landmark in de wetenschappen – plaatsvond.

Het initiatief gaat uit van de European Marine Board, een onafhankelijke denktank, waaraan o.a. het Vlaams Instituut voor de Zee (VLIZ) als vertegenwoordiger van het FWO-Vlaanderen actief bijdraagt. Tijdens een historische meeting in het Brusselse hotel 'Métropole' identificeerden ze vijf topprioriteiten voor het zeeonderzoek. Deze vormen een leidraad voor de Europese en nationale onderzoeks- en beleidsagenda's op middellange termijn.

Met dit onderzoek zal de kennis van de oceaan en zijn randzeeën naar een nog hoger niveau worden getild, zal Europa wereldwijd leiderschap tonen en krijgt de rol van de mens in heden, verleden en toekomst extra aandacht. De vijf topprioriteiten zijn:

- Onze kennis van de oceaan verbeteren. Onderzoeken wat de rol van de oceaan is voor de Aarde en diens **klimaatregulering**, en wat de impact van en gevolgen voor de mens hierin is. De blauwe 71% van onze planeetoppervlakte dient hierbij als een 4-dimensioneel ecosysteem te worden doorgelicht, d.i. een volume dat verandert in de tijd.
- Bestuderen wat de **menselijke invloed** is op de oceaan, en dit niet alleen vanuit elk van de afzonderlijke impactfactoren (bv. microplastics, overbevissing, klimaatwijziging,...) maar ook in onderlinge interactie.
- De voorspelbaarheid verhogen van **extreme** – zowel natuurlijke als door de mens beïnvloede – **gebeurtenissen en mechanismen**, zoals stormen, tsunami's, zeespiegelstijging en oceanverzuring.
- Uitbouwen van **nieuwe meet- en informatietechnologie** en **artificiële intelligentie** in de oceanwetenschappen.

- Inzetten op **duurzaamheidsonderzoek**, met de studie van de interactie tussen natuurlijke, sociale en economische aspecten, en bijdragen tot oplossingen voor complexe veranderingen (bv. door klimaatwijziging of biodiversiteitsverlies).

De European Marine Board bekijkt samen met de Intergouvernementele Oceanografische Commissie van UNESCO hoe deze vijf hoofdthema's zeewetenschappen kunnen bijdragen tot de duurzame ontwikkelingsdoelen van de VN via een holistische en geïntegreerde benadering. Doel is ook om input te leveren bij het ontwikkelen van een plan voor de recent goedgekeurde VN '[Decade of Ocean Science for Sustainable Development \(2021-2030\)](#)'.

"[Navigating the Future V](#) (NFV) zal hierbij ongetwijfeld een stempel drukken op het Europese marien onderzoek van de toekomst" stelt Jan Mees, voorzitter van de European Marine Board en tevens algemeen directeur van het Vlaams Instituut voor de Zee. "Deze vijf domeinen zijn het kompas voor alle betrokkenen bij het uittekenen van het zeeonderzoek van de toekomst. Gebaseerd op de noden in Europa en de wereld, geven ze aan waar de grootste uitdagingen liggen en wat we daar als Europese wetenschappers tegenover kunnen plaatsen."

De eerste werkvergadering van de denktank vond plaats in Hotel Métropole (Brussel), hetzelfde hotel waar in 1911 het eerste internationale Solvay Congres voor Fysici plaatsvond. Deze reeks van conferenties gaf in 1927 aanleiding tot wat ooit als "de meest intelligente foto ooit" werd bestempeld, met 17 van de 29 deelnemers zijnde Nobelprijswinnaar (o.a. Einstein, Bohr, Skłodowska-Curie, Planck, Schrödinger, Heisenberg en Auguste Piccard). Deze laatste bouwde de duikboot Trieste waarmee zijn zoon Jacques Piccard en de Amerikaanse marinier Don Walsh in 1960 als eersten afdaalden tot het diepste punt van de wereldzeeën, het Challenger Deep. Hij stond tevens model voor de figuur van professor Zonnebloem in de Kuifjes albums van striptekenaar Hergé. Daar bouwde hij in het album "De schat Scharlaken Rackham" een duikboot bestand tegen haaienaanvallen.

De vijf hoofdlijnen voor onderzoek zullen in 2018 verder worden uitgewerkt in samenwerking met een bredere vertegenwoordiging van het Europese zeeonderzoekslandschap. Het eindrapport, verwacht in het voorjaar van 2019, zal toegankelijk zijn voor zowel (inter)nationale beleidsmakers, wetenschapsprogrammamakers, de maritieme industrie als een breder publiek van wetenschappers.

Meer over 'Navigating the Future' op <http://www.marineboard.eu/>

Bijkomende informatie:

Perscontacten:

- Jan Mees, jan.mees@vliz.be | T: +32-(0) 59 34 21 30 (voorzitter EMB, algemeen directeur VLIZ)
- Sheila Heymans, sheymans@marineboard.eu | T: +32 (0) 59 34 01 53 (directeur EMB Secretariaat)

De European Marine Board (EMB) speelt in Europa een trekkende rol als denktank voor het beleid inzake mariene wetenschappen. Het is een netwerkorganisatie bestaande uit de belangrijkste nationale oceanografische instituten, onderzoeksfinancierende instanties en netwerken van universiteiten verspreid over Europa. De European Marine Board heeft zijn kantoren in Oostende, op

de InnovOcean site waar ook het VLIZ is gevestigd. Het biedt een platform voor zijn leden bij het ontwikkelen van gemeenschappelijke prioriteiten, bij het promoten van zeewetenschappen en bij het aantrekken van de banden tussen wetenschap en beleid. Zo wil het de samenleving helpen bij het inpikken op belangrijke toekomstige zeegebonden uitdagingen en opportuniteiten.

<http://www.marineboard.eu/>